

wts klient newsletter

WTS Klient.
A híd.

Kedves Olvasónk!

Az adózók és az adóhatóság között mindig is voltak, vannak és lesznek nézetkülönbségek. A gyakorlatban adótanácsadóként azt látjuk, hogy sok esetben az adóhatóság egy adóellenőrzés során keresi azokat a típushibákat, amelyekben „büntetési potenciál” van.

Az egyik legjobb vadászterület kétség kívül az **általános forgalmi adónemben**, és azon belül is a **„fordított adós vagy egyenes adós”** kérdésekben van. Ha egy adóalany egyenes adózás helyett fordított adózást alkalmazott, és számláját ennek megfelelően állítja ki, akkor az adóhatóság adóhiányt állapíthat meg, és maximum 50 százalékos bírságot szabhat ki. A számlabefogadó oldalán pedig éppen az ellenkező megállapítással találkozhatunk.

Az **Európai Bíróság 2017. április 26-i ítélete** mérőföldkőnek számít véleményünk szerint több szempontból is. A témáról szóló cikkünkben a 3. oldalon a hosszú ítélet adózók számára hasznos pontjait emeljük ki.

Gyányi Tamás
partner

Áfa telephely

Áfa telephely vizsgálata során a definíció vizsgálata elsődleges, ebből azonban még nem derül ki pontosan, milyen időtartam keletkeztet telephelyet. » **1. oldal**

Jogtalan NAV adóbírság

Az Európai Bíróság ítéletét a magyar adóhatóság sem hagyhatja figyelmen kívül, és mindennek a NAV adóbírság gyakorlatában is meg kell majd mutatkoznia. » **3. oldal**

Áfa telephely (fixed establishment) – definíciós hiányosságok

Áfa telephely – a magyar szabályok

- huzamosabb időtartam
- földrajzilag körülhatárolt
- önálló folytatáshoz szükséges feltételek adottak
- gazdasági tevékenység
- székhelytől független feltételek

Szerző: **László Tamás**

tamas.laszlo@wtsklient.hu

Az általános forgalmi adóval foglalkozók jól tudják, hogy az állandó vagy áfa telephely fogalma mennyire meghatározó a nemzetközi tranzakciók áfa kezelésénél. Hatással lehet a nyújtott szolgáltatások áfa kulcsára, de a külföldön felmerült áfa visszaigénylések esetében is figyelni kell arra, hogy a társaságnak az adott

országban keletkezett-e telephelye. Ha egy külföldi cégnek telephelye keletkezik Magyarországon, akkor nem lehet elkerülni az áfa regisztrációt és a kapcsolódó többlet adminisztrációt. A következő cikkünkben ezekkel a témákkal is foglalkozunk majd, de addig is nézzük meg, hogy mi is a definícióval kapcsolatban a legnagyobb kihívás.

Áfa telephely – a magyar definíció

A hatályos magyar áfatörvény szerinti állandó telephelynek minősül a székhelyen kívül a gazdasági tevékenység helyhez kötött folytatására **huzamosabb időtartamra** létesített vagy arra szánt, földrajzilag körülhatárolt hely, amelyen a **gazdasági tevékenység – székhelyhez képesti – önálló folytatásához szükséges egyéb feltételek is ténylegesen rendelkezésre állnak**, ideértve az adóalany kereskedelmi képviselését is meghatározott esetekben.

Érdekes megnézni, hogy 2008 előtt a régi áfatörvény telephely definíciója mennyire más megközelítést tartalmazott:

Külön termelő- vagy üzleti berendezés, mellyel az adóalany helyhez kötötten és **tartósan** bevétel elérésére irányuló tevékenységet fejt ki, így különösen:

- vezetés helye;
- a fióktelep;
- a gyártelep;

- a műhely vagy a raktár;
- a bányá, a kőfejtő, az olajmező vagy a természeti kincsek kiaknázására szolgáló más telep;
- az építési, kivitelezési, szerelési, felügyeleti tevékenység helye.

Szerencsére ezt a definíciót 2008 után elfelejthettük, és a már idézett hatályos definícióban nincs taxatív felsorolás a telephely tekintetében.

Az áfa telephely definíciójával a legnagyobb probléma talán az, hogy nem sikerült meghatározni pontosan, hogy **milyen időtartam minősül „huzamosabb” időtartamnak**. Ennek igen nagy a jelentősége, hiszen adott esetben ez határozza meg, hogy kell-e egy külföldi cégnek Magyarországon áfa szempontból regisztrálnia, vagy sem. Nézzük meg, hogy mit ír az EU szabályozás, tisztább lesz-e a definíció?

Áfa telephely az EU végrehajtási rendelete szerint

A Tanács 282/2011/EU Végrehajtási Rendelete alapján elsődlegesen a szolgáltatást igénybe vevőt vizsgálva állandó telephely bármely olyan telephely, amely **a személyi és tárgyi feltételek tekintetében kellően állandó jelleggel és megfelelő szervezettel rendelkezik a szükségleteinek kielégítésére igénybe vett szolgáltatások fogadásához és használatához**. A szolgáltatásnyújtó szemszögéből nézve állandó telephely bármely olyan telephely, amely a személyi és tárgyi feltételek tekintetében kellően állandó jelleggel és megfelelő szervezettel rendelkezik, és ezáltal lehetővé teszi szolgáltatások nyújtását.

Időtartamról itt sem esik szó, sőt a magyar és az EU szabályozás között vannak különbségek is. Itt hívjuk fel a figyelmet arra, hogy a kettős adózás elkerüléséről szóló egyezményekben meghatározott telephely definíció (permanent establishment), és az állandó, vagy áfa telephely (fixed establishment) nem egy és ugyanaz. Míg a közvetlen adók tekintetében a telephely azonosítását a Modell-egyezmény is segíti példákkal, addig a közvetett adók tekintetében a telephely keletkezésének meghatározása nem egyszerű feladat, és előfordul, hogy az EU jogesetek adják az egyetlen fogódzkodót (pl. ARO Lease, Berkholz, vagy Welmory esetek).

Mi a magyar adóhatóság, a NAV gyakorlata?

A magyar jogalkalmazó, a Nemzeti Adó és Vámhatóság (NAV) gyakorlatát megvizsgálva azt lehet látni, hogy az ellenőrök mindig az adott tranzakció és annak összes körülménye ismeretében állapítják meg, hogy keletkezik-e magyar áfa telephely. Az ellenőrök vizsgálhatják a szerződésben foglalt, és a tényleges magyarországi tevékenység időtartamát a definícióban foglalt egyéb feltételek mellett. Elmondható, hogy **egy 12 hónapos időszakot meghaladó időtartam egészen biztosan áfa telephelyet, és így regisztrációs kötelezettséget keletkeztetne**, míg egy rövidebb 3, maximum 6 hónapos időtartamban végzett szolgáltatási tevékenység valószínűleg nem keletkeztetne telephelyet.

Természetesen az adott tranzakció és a tranzakció típus mélyreható vizsgálata elengedhetetlen, hiszen egy **hibás telephely minősítés** eredményeképpen **adóhiányt, és ehhez kapcsolódóan maximum 50% adóbírságot és késedelmi kamatot állapíthat meg a NAV**.

wts TAX LEGAL CONSULTING

„A legnagyobb újítás egy ún. country-by-country reporting és az automatizmus.”

Szadai András, WTS Klient senior manager

forrás: inforadio.hu

Hallotta már?

A transzferárzás szabályozásáról és annak várható változásairól beszélt az InfoRádióban Szadai András, a WTS Klient senior managere. „A kulcs alapvetően az információ begyűjtése, azaz, hogy minél több helyről egyidőben, és lehetőség szerint automatikusan kapjanak a nemzeti adóhatóságok minél részletesebb információt” – hangsúlyozta a szakértő.

[Hallgassa meg a beszélgetést ezen a linken!](#)

Az EU bíróság ítélete – jogtalan NAV adóbírság

Az ítélet szerint figyelembe kell venni:

- az értékesítő felszámolási eljárás alatt állt
- az áfa korábban már megfizetésre került
- adócsalás gyanúja nem merült fel, az adózó jóhiszeműen járt el
- a költségvetést kár nem érte

Szerző: **Gyányi Tamás**

tamas.gyanyi@wtsklient.hu

Nem is olyan régen [számoltunk be](#) egy magyar vonatkozású, Európai Bíróság előtt lévő ügyről a főtanácsnoki indítvány ismeretében. Április 26-án az ítélet is megszületett, amelyre nyugodtan mondhatjuk, hogy minden képzetletet felülmúl. Az adózók örülhetnek, a magyar adóhatóság (NAV) bírságotlasi gyakorlata pedig ismét megrovást kapott.

Miért jó az adózóknak a NAV adóbírság ügyében született ítélet?

A konkrét esetben az egyenes és a fordított adózás minősítési nehézségeit kihasználva kifogásolta a NAV a levonásba helyezett általános forgalmi adót egy mobilhangár vásárlása során. Ráadás-ként pedig még egy, az áfa összegének 50 százalékát kitevő adóbírságot is megállapított. A bajokat tetézte, hogy a beszállító felszámolás alatt volt, azaz az adó visszafizetésére sem lett volna képes az adózó felé.

A két fő problémát orvosolta az ítélet, hiszen nem látta megalapozottnak az 50 százalékos, azaz a maximális büntetést, sőt az adó visszafizetése kapcsán azt is leírta, hogy az adózó közvetlenül a NAV-tól kérhesse a visszatérítést. Ez utóbbi elem jelenti véleményünk szerint az igazán nagy pofont az adóhatóságnak, és ad némi reményt az akaratlanul is kellemetlen helyzetbe kerülő adózóknak.

Ritkán idézünk szó szerint, de ebben az esetben érdemes megismerni az ítélet fő pontjait (jogi sallangoktól mentesen).

„Az arányosság elvét úgy kell értelmezni, hogy azzal **ellentétes az**, hogy olyan helyzetben, mint amely az alapeljárás tárgya, a **nemzeti adóhatóság a fordított adózás hatálya alá tartozó értékesítés útján terméket beszerző adóalannyal szemben az adóhatóságnak fizetendő hozzáadottérték-adó 50 százalékát kitevő adóbírságot szab ki, miközben nem esett el adóbevételről, és nem merül fel adócsalásra utaló körülmény**, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.”

...nem kifogásolható az, hogy „az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben valamely termék beszerzője nem élhet az olyan számla alapján az értékesítőnek jogalap nélkül megfizetett hozzáadottérték-adó levonására vonatkozó jogával, amelyet az általános hozzáadottértékadó-rendszerre vonatkozó szabályok szerint állítottak ki, jóllehet a releváns ügylet a fordított adózás hatálya alá tartozott, akkor, ha az értékesítő befizette az említett adót az államkincstárba. Ezen elvek azonban **megkövetelik, hogy – amennyiben a jogalap nélkül felszámított hozzáadottérték-adónak az értékesítő által a beszerzőnek való visszatérítése lehetetlenné vagy rendkívül nehézé válik többek között az értékesítő fizetéseképtelensége miatt – a beszerző közvetlenül az adóhatóságtól kérhesse a visszatérítést.**”

Az ítélet indoklása szerint **a tagállamoknak a tényleges érvényesülés elvének tiszteletben tartása érdekében olyan eszközöket és eljárási szabályokat kell bevezetniük, amelyek lehetővé teszik, hogy az említett beszerző visszaigényelhesse a jogalap nélkül felszámított adót.**

Nem lehet tehát nem figyelembe venni azt a tényt, hogy:

- az értékesítő felszámolási eljárás alatt állt, ami arra utalhat, hogy az adózó számára rendkívül nehéz vagy lehetetlen az e beszerző által jogalap nélkül felszámított áfa visszatérítése;
- az áfa korábban már megfizetésre került az értékesítőnek (további vizsgálandó körülmény lehetne, hogy azt az értékesítő a valóságban be is fizette-e a költségvetés felé, vagy sem, bár ez az érintett adózó nézőpontjából indifferens);
- adócsalás gyanúja nem merült fel, az adózó jóhiszeműen járt el;
- a költségvetést kár nem érte.

Milyen következményei lesznek az ítéletnek?

NAV adóbírság tekintetében akár az adóhivatal is megtehetné volna, hogy az adott eljárásban csökkenti a bírságot (vagy akár teljesen el is engedi), hiszen erre az Adózás Rendjéről szóló törvény lehetőséget is ad. Gyakorlati tapasztalataink alapján hasonló esetekben a NAV egyébként nem rögtön 50 százalékos bírsággal indít, de a konkrét ügyleti érték áfa tartalmát alapul véve megállapított csökkentett,

akár 10, vagy 5 százalékos büntetés is nagyon nagy összeg lehet. Bízunk abban, hogy az adóellenőrök és vezetőik is olvassák a bírósági ítéleteket, és hasonló esetekben nem a maximális büntetést veszik alaptételnek.

Az adóhatóságtól történő közvetlen visszatérítésre nem kínálkozik lehetőség a törvények alapján, ugyanakkor egy-egy konkrét ügyben a magyar bíróságok igen is figyelembe veszik az Európai Bíróság adó vonatkozású ítéleteinek végkövetkeztetéseit. A konkrét eset alapján pedig indokoltnak látjuk olyan rendelkezés beépítését a hazai jogszabályokba, amelynek lényege az lenne, hogy a hasonló helyzetben lévő adózók közvetlen visszatérítési kérelemmel fordulhassanak a magyar adóhatóság felé.

Az ítélet fényében érdemes áttekinteni akár a múltbeli adóellenőrzéseinket is, ahol hasonló szituációban (fizetésektelen értékesítő cég) nem sikerült „visszaszerezni” a korábban már megfizetett általános forgalmi adót.

A WTS Klient szolgáltatásai:

- » Adótanácsadás
- » Pénzügyi tanácsadás
- » Jogi tanácsadás
- » Könyvelés
- » Bérszámfejtés

Jelen WTS-információ nem minősül tanácsadásnak, és kizárólag válogatott témakörök általános ismertetésének céljára szolgál.

A hírlevélben foglaltak ezért nem tekinthetők teljesnek vagy kimerítőnek, továbbá nem alkalmasak arra, hogy egyedi esetekben helyettesítsék a tanácsadást. A tartalmak helyességéért nem vállalunk felelősséget.

A fenti vagy egyéb szakmai témakörökkel kapcsolatos kérdései esetén forduljon bizalommal WTS-tanácsadójához, vagy lépjen kapcsolatba velünk a megadott elérhetőségek egyikén.

WTS Klient

1143 Budapest • Stefánia út 101-103.

Telefon: +36 1 887 3700 • Fax: +36 1 887 3799

info@wtsklient.hu • www.wtsklient.hu

